

מצב האומה ה'תשפ"ב-2022

מעגלי האימונים מול ישראל מתלכדים לכדי מהלומה שלובה

מול מדינת ישראל פועלים כיום ביתר שאת **כוחות עוצמתיים ומתואמים** הנעים במסלולים שונים אך חותרים למטרה משותפת: **דרדורה, שחיקה ובסופו של דבר הפלתה**. מרכזי כובד אסטרטגיים אלה פרושים במעגלי אימונים רב-זירתיים ההולכים ומתכנסים, בהפריה הדדית ובתנועה צרופה, לכדי **מערכה שלובה אחת כנגד ישראל**. אלו תהליכי בניין כוח רבי-עוצמה המובילים למהלומה אחודה, אשר בהיעדר פעולת נגד מתאימה **עלולה להתרחש בטווח הבינוני-קצר**.

ישראל לא תוכל יותר לפעול אל מול מפת אימונים זו מתוך היגיון מבוזר, אלא מתוך החלטה של הדרג המדיני **לאמץ אסטרטגיית התמודדות התואמת לאופיים השלוב של האימונים, לדרוך את מערכות המדינה ולהכניסן להיערכות חירום רב-שכבתית תחת עיקרון מסדר אחוד: בלימה ולאמריה היפוך מגמה רב-זירתי**, על מנת לנטרל באופן שיטתי את מרכזי הכובד הפועלים נגדה. דרושה הלכה למעשה **מערכה לשחרור המרחב**.

במצב הנוכחי, ישראל מפסידה בקרב אחרי קרב עד כדי הפסד פוטנציאלי במלחמה, שאותו אין היא יכולה להרשות לעצמה. **זו עלולה להיות נקודת האל-חזור של המפעל הציוני**.

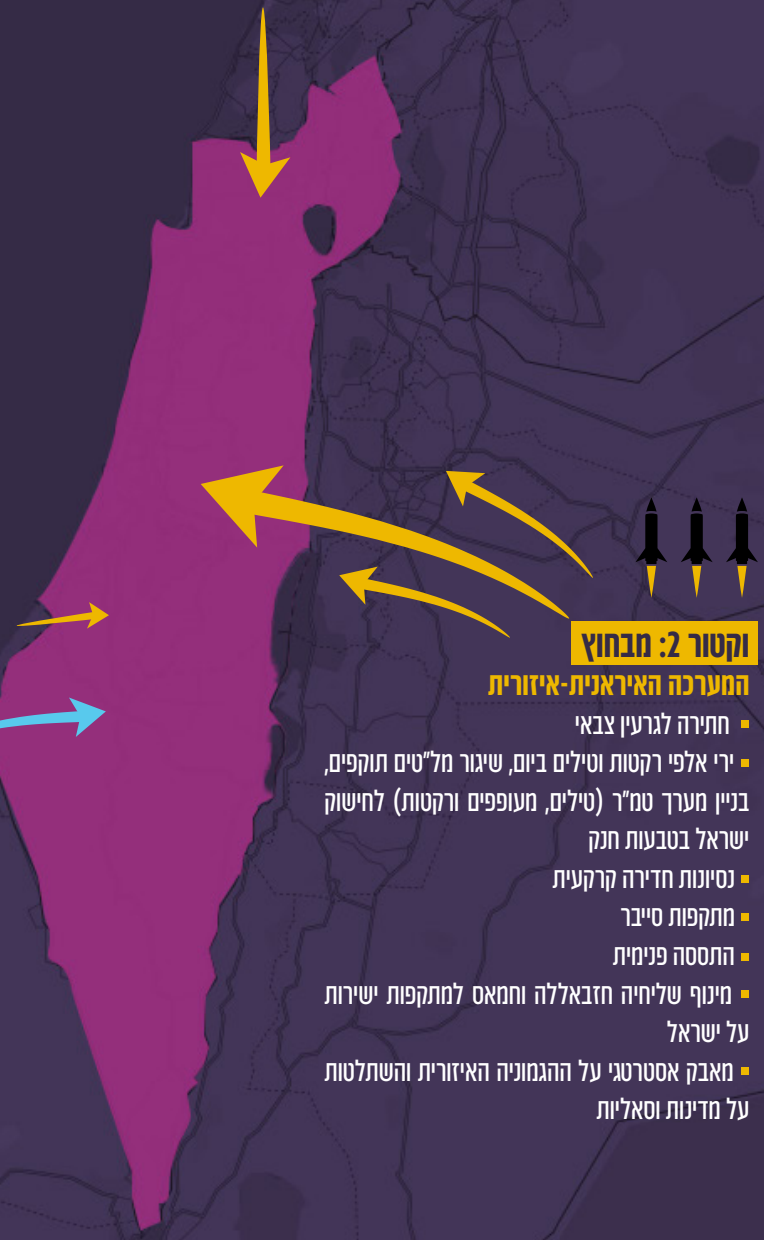

תמורות משמעותיות במאזן הכוח הבינ"ל

- נסיגת המערב בהובלת ארה"ב והתחזקות ציר רוסיה-סין
- התעצמות המימד הג'יאודיסטי התת-מדינתי

מערכת הדה-לגיטימציה בהובלה פלסטינית

- קעקוע צדקת דרכה של הצינונות וזכות הקיום של מדינה יהודית בארץ ישראל בגבולות כלשהם
- מערכה מתואמת בין ארגונים בינלאומיים, ארגוני חרם, ארגוני זכויות אדם בזירות החוץ והפנים, מוסדות בינלאומיים ומוסדות משפטיים

וקטור 2: מבחץ

המערכה האיראנית-איזורית

- חתירה לגרעין צבאי
- ירי אלפי רקטות וטילים ביום, שיגור מל"טים תוקפיים, בניין מערך טמ"ר (טילים, מעופפים ורקטות) לחישוק ישראל בטבעות חנק
- נסיונות חדירה קרקעית
- מתקפות סייבר
- התססה פנימית
- מינוף שליחיה חזבאללה וחמאס למתקפות ישירות על ישראל
- מאבק אסטרטגי על ההגמוניה האיזורית והשתלטות על מדינות וסאליות

וקטור 1: מבפנים

המערכה הכלל-פלסטינית נגד הצינונות בכל רחבי ארץ ישראל

- פרעות מחודשות מצד בדואים, ערבים ופלסטינים במקביל
- התמזגות המסגרת הרעינית הג'יאודיסטית בכלל המרחב
- ערעור הביטחון האישי
- בניין כוח למלחמת אזרחים פוטנציאלית
- אובדן האחיזה בעומק המרחב לטובת השתלטות על המרחב בבנייה בלתי חוקית

מול תהליכים רבי עוצמה אלה, על הדרג המדיני לקבל החלטה למנף את עוצמתה הרבה של ישראל ואת ההון האנושי הייחודי שלה על מנת לנטרל

או להוריד משמעותית את רף האימונים חסר התקדים כנגד המפעל הציוני.

על ישראל לעבור מ"התנהלות" ל"יזמה!"

מדינת ישראל ניצבת כיום בפני צומת דרכים המשקף את תהליכי בניין הכוח רבי-השנים של אויביה מבפנים ומבחוץ, ומציב בפניה שתי ברירות: תרחיש ששת הימים, או תרחיש יום הכיפורים.

בכל המישורים, אנו מבחינים **בבלימה כמעט מוחלטת של האתוס הציוני** בדגש על התיישבות, עלייה מסיבית, ביטחון להניף את דגל הלאום וביטחון אישי, ואילו אויבינו אימצו את עקרונות הציונות הלכה למעשה בכך שמשתמשים בהם כנגדנו. ישראל חווה **אובדן מוחלט של משילות כמעט בכל החזיתות.**

מול מדינת ישראל מתנהלים תהליכים רבי-שנים שמגיעים כעת לבשלות ומטרתם קעקוע הציונות מן היסוד.

■ **איראן קרובה מאי פעם לגרעין צבאי במטרה מוצהרת להשמיד את מדינת ישראל,** זהו מעמד שגם יעניק לה "מטריה גרעינית" לשליחת זרועות התמנון ברחבי האיזור. **איראן בנתה מערכת רב-זירתית מסביב לישראל ובתוכה הכוללת שליחים** (תאי פרוקסי) בלבנון, סוריה, חמאס בעזה ומקומות נוספים. חזבאללה מצויד כיום ב-150 אלף רקטות, טילים מדוייקים, פצמ"רים ומל"טים תוקפים - מספרם של האחרונים עלה תוך עשור מ-50 ל-2,000.

■ **ארגון חמאס ממשיך להרים את ראשו** ושואף למזג את זירת הפנים, יהודה ושומרון, עזה ואף לבנון, והשפעתו על ערביי ישראל והפלסטינים גוברת מאוד בשנים האחרונות על חשבון פת"ח. חמאס שואף להיות הגורם הקובע שעל פיו יישק דבר בירושלים, וקונה תמיכה הולכת ומעמיקה בקרב הפלסטינים, הערבים והבדואים כאחד. הארגון הראה יכולת רקטית מוגברת במהלך מבצע "שומר החומות" באופן ששיתק חלקים הולכים וגדלים בארץ.

■ **לכל רוחב ארץ ישראל, בשטחי יהודה ושומרון וביתר הארץ, מתלכדת המסגרת הרעיונית של הזדהות עם הלאומנות הפלסטינית ובפרט עם ארגון חמאס בקרב ערביי ישראל, הבדואים והפלסטינים כאחד.** פרעות "שומר החומות", המהומות סביב הנטיעות בנגב, ההתפרעויות בהר הבית והפגנות בתעוזה גוברת ברחבי הארץ עם דגלי חמאס ואש"ף משקפים תהליכי עומק של התנתקות ובדלנות בקרב נתח רחב מאוד במגזר הערבי-בדואי.

■ **מדיניות "ניהול הסכסוך" מול הרשות הפלסטינית הגיעה למיצוי** בעקבות התחזקות השחקנים בזירה, בפרט חמאס, האצת "הבנייה המדינית", העמקת ההעזה המדינית של הרשות בהגשת תביעות בבית דין בהאג ובהתקבלות לפורומים בינ"ל,

הצטברות האתגרים הקיומיים האסטרטגיים אל מול מדינת ישראל והידוק טבעות החנק סביבה ובתוכה מציבה אותה היום בצומת דרכים המשולה לערב מלחמת ששת הימים. בעוד אויביה משקיעים באופן מואץ משאבים משמעותיים בבניין כוח התקפי רב-שכבתי כנגדה, ושילוב כלל מרכזי כובד אלה לכדי רשת של מנופי לחץ ומשוואת הרתעה מבחוץ ומבפנים, המערכות הממסדיות של מדינת ישראל שבויות בקונספציה מגנטית, **משדרות אובדן הרתעה**, ומעדיפות דחיית טיפולי שורש וקניית שקט זמני לטובת פתרונות דמה זמניים, אם בכלל.

מדינת ישראל אינה מתנהגת כמו במערכה ואינה מציבה יעדים המשקפים מצב יסוד של לחימה. מערכות הביטחון הלאומי של ישראל ברובן מתפקדות ומצליחות, אך **"מתנהלות" ולא "מסתערות"**, והלכה למעשה קופאות על השמרים אל מול הפעולות ותהליכי בניין הכוח הרב-זירתי מולן.

לראשונה מאז קום המדינה, ישראל נמצאת בניסוג מערכתית מול אויביה. כעת הזמן פועל לטובתם, ולא לטובתנו, באופן כזה שייצור תוך עשור או שניים פוטנציאל לאיום קיומי מהותי על מדינת ישראל. באם קצב ההתפתחויות הנוכחי יימשך, ישראל עלולה למצוא את עצמה בסכנה לשיתוק רב-מערכתי שיתיר אותה חשופה ופגיעה עד כדי סימן שאלה מהותי מעל המשך תפקודה ואף קיומה. במצב הנוכחי לאור צבר האימונים חסרי התקדים, ישראל איננה יכולה להרשות לעצמה להתחיל לתרחיש הפתעה של "לחיצת כפתור" בסגנון מלחמת יום הכיפורים ולהיתפס לא מוכנה.

מה לאומי בביטחון הלאומי? מימד צדקת הדרך במסגרת האתוס הציוני מאתגר באופן חסר תקדים מהצד הערבי, לצד היעדר בניין אומה מהצד היהודי. כמעט

ההסתה הגוברת במערכת החינוך והמשך מדיניות ההשתתפות במאבק המזוין בישראל ובראשה מערך המשכורות למחבלים.

■ **“הבנייה המדינית” המסונכרנת והמתואמת בכלל הארץ** - “תכנית פיאד” בשטחי C, בנייה בלתי חוקית של הבדואים בנגב ובנייה בלתי חוקית של הערבים במשולש, בירושלים ובצפון - **מאיימת לבטל את אחיזתה של ישראל בעומק המרחב העומק האסטרטגי של מדינת ישראל ולהציב עליה פוטנציאל לאיום קיומי מתפתח.**

■ **קרקע גובר של הביטחון האישי** בצירים באמצעות זריקות אבנים ובקבוקי תבערה, בלב הערים בפיוגעי ירי ודקירה, הגברת פעולות חתרניות ג'יהאדיסטיות כגון גביית דמי חסות (“פרוטקשן”), ירי בצירים וביישובים, הצתת חורשים והשלטת נוכחות אסלאמיסטית בערים מעורבות תחת הסתה כבדה של מנהיגי ציבור ערבים הפוגש חוסר הרתעה משפטית ומבצעית מצד ישראל.

■ **מערכת הדה-לגיטימציה משקפת מעגל סגור שמקיים סנכרון מלא** בין ארגוני הפנים, ארגוני החוץ, אנרכיסטים, גורמי מימון והשפעה כמו האיחוד האירופי והאו"ם, המעטפת המשפטית שמספק בית הדין בהאג, ההד שמעניקה התקשורת העולמית ותנועת ה-BDS בהובלת הרשות הפלסטינית, חמאס וגורמי טרור אחרים.

תרחיש הייחוס שעל מדינת ישראל להיערך אליו הוא מפגש הוקטורים: מהלומה רב-זירתית ובו-זמנית שעלולה להציב איום אסטרטגי קיומי מן המעלה הראשונה על המשך המפעל הציוני.

התמזגות הוקטורים, קרי עוצמת אש מעבר לגבול הכוללת המטרת אלפי טילים ורקטות, שליחת רחפנים ומל"טים להתרסקות על יעדים אסטרטגיים ופעולות קרקעיות, בשילוב עם התקוממות עממית שלובה ערבית-בדואית-פלסטינית בכלל המרחב בתוך גבולות הארץ, לצד לחץ בינלאומי כבד, מערכה לדה-לגיטימציה של ישראל ומתקפה על קהילות יהודיות בעולם, הינו תרחיש סביר בהחלט. יותר מכך, ישנם סימנים ברורים להיערכות סינרגטית ומסונכרנת של

הכוחות המארגנים את ישראל לקראת תרחיש זה. לעומתם, **מדינת ישראל איננה מציבה יעד ברור להיערכות נגדית שקולה.**

בניין כוח זה של כוחות לעומתיים לישראל נמצא במסלול התנגשות עם סלע קיומה של המדינה. אירועי מאי 2021 במהלך **“שומר החומות” סימנו את הסנונית הראשונה להתמזגות הזירות** הם כללו מערכה רקטית מכיוון אחד - רצועת עזה - בשילוב ג'יהאד עממי מזוין מצד האוכלוסיה הערבית בערים המעורבות (ירושלים, לוד, עכו, רמלה, יפו, צפון הנגב ואחרות) כלפי האוכלוסיה היהודית, בתמיכה ובעידוד הן של מנהיגים קהילתיים, דתיים ופוליטיים והן של גורמים מהעולם, שיגור מל"ט תוקף על ידי מליציה איראנית מעיראק, שיגורים בודדים מכיוון לבנון וסוריה, לצד ביקורת קשה מצד המוסדות הבינלאומיים ופריחת האנטישמיות ברחובות וברשתות החברתיות בעולם. שינוי מהותי זה בתמונה התפרץ בנקודת רתיחה, אך ניתן היה להבחין בשורשיו מזה שנים. אירועים אלה **מהווים לא יותר מקדימון (פרומו) בעצימות נמוכה לעומת פוטנציאל התרחיש הרב-מערכתי המדובר.**

ארבעה זרזים עלולים להוביל לתרחיש זה:

1. **מתקפת מנע** של ישראל כנגד תשתיות גרעין אסטרטגיות של איראן, תשתיות קרקע-קרקע של שליחיה חזבאללה בלבנון או חמאס בעזה, או תשתיות טרור בפנים הארץ.

2. **הצתת הידרדרות ביטחונית באחת הזירות**, משל “שומר החומות”, וגרירת זירה נוספת או יותר למערכה.

3. **יום פקודה** שבו האויב יזהה הזדמנות לשתק במכת אש את יכולותיה האסטרטגיות של ישראל.

4. **נקודת רתיחה או התפתחות זירתית** המקרינה על יתר הזירות כגון קריסת הרשות הפלסטינית, התבססות חמאס כמדינה בעזה, התפתחות בזירה הבינלאומית, או נקודת רתיחה כחלק מבניית תהליכים כמו מתח דתי במזרח ירושלים או הבשלת הסנכרון הבין-זירתי הערבי-בדואי-פלסטיני.

ביום שתרחיש זה יתממש, ישראל עלולה למצוא את עצמה **בנקודת אל-חזור כאשר היא אינה מוכנה למלחמה.**

מלחמת יום הכיפורים ב-1973, שאופיינה בראשיתה בהמתנה למהלומה ובאזלת יד מערכתית.

הפוטנציאל הגלום במדינת ישראל ובעם ישראל הוא ארגז הכלים שיאפשר ליזום ולחולל את אותו היפוך מגמה. במישור הצבאי-ביטחוני, ישראל שימרה את עיקרון האומה המתגייסת וטיפחה כוח אדם איכותי, לצד עליונות צבאית בלתי ניתנת להשוואה ליתר מדינות האיזור ומחקר ופיתוח שקידמו את בניין הכוח שלה באופן משמעותי. ניתן לציין כדוגמה את יכולות הסייבר פורצות הדרך של ישראל, הכנסתם לשימוש מבצעי של מטוסי ה"אדיר" (F-35), פיתוח מערכות הגנה אווירית כדוגמת כיפת ברזל, שרביט קסמים וחץ, שדרוג היכולות המודיעיניות באופן משמעותי וגיוס כוח אדם איכותי שמבצע את משימותיו בתחום ומתוך תחושת מחויבות לאומית.

חידוד וניצול יכולות אלה יאפשר ליצירתיות הציונית לייצר את אותו "game changer": לפרוץ אל פני השטח ולחולל מפל שינויים במפת האיומים הגיאו-אסטרטגית כלפי ישראל.

מול אתגרים קיומיים, ישראל איננה על המגרש. עליה לבחור: הסתערות לניצחון או ספיגת מהלומה משתקת.

על ישראל לשנות סדרי עדיפויות מן היסוד, לדרוך את מערכות המדינה לחירום, ולצאת למערכה רב-שכבתית לשחרור המרחב, להחלת משילות ולהיערכות מוגברת למלחמת עצמאות מחודשת.

מתוך הבנה זו, תנועת הביטחוניסטים מניחה על השולחן הערכה אסטרטגית לישראל אשר מציגה ניתוח היברידי של מעגלי האיומים סביב המדינה ובתוכה לצד דרכי התמודדות.

האם ישראל מתכוננת לתרחיש כזה בהיקף, באופן וברמת הדחיפות הנדרשת?

דחיפות האיומים ועוצמת התהליכים מחייבים את ישראל לעבור שינוי פרדיגמטי: ממצב "התנהלותי" למצב חירום בדגש על מיקוד מערכתית בבלימה, ולאחריה היפוך מגמה רב-זירתי.

יש צורך לאומי להחלטה ברמת הדרג המדיני לאסטרטגיית יציאה מהקיפאון אל מול צבר האיומים השלוב. אסטרטגיה מגלמת בחובה ראשית כל תחבולה. על מנת לייצר היפוך מגמה, ראשית יש להפנים ברמה מערכתית את מפת האיומים השלובה, לדרוך את מערכות המדינה לקראת האיומים, למקד אותן בהיערכות חירום ולבסוף ליזום פעולה פרו-אקטיבית ורב-זירתית מולם. תהליך זה דורש משאבים, הכנה ובניין כוח מערכתי, הן אזרחי, הן משפטי והן צבאי, אבל ראשית כל מצריך שינוי פרדיגמטי מהותי מתוך הבנת גודל השעה.

מדינת ישראל איננה יכולה להרשות לעצמה להפסיד במלחמה. אך במצב הנוכחי, אל מול תהליכי בניין כוח משמעותיים לעומתה, ישראל מפסידה בזירה אחר זירה: מול תהליך ההשתלטות על קרקעות, תהליך בניין הכוח המיליציוני-צבאי ברחובות ובמרחב בקרב האוכלוסיה הערבית-בדואית-פלסטינית, תהליך ההתעצמות האיראנית באיזור והחתירה האיראנית ליכולת גרעין צבאי. במגמת שחיקה רב-זירתית זו, ישראל מפסידה בקרב אחרי קרב עד כדי צבר שעלול להוביל להפסד במלחמה ולסיכון עצם המפעל הציוני.

לא יספיקו יותר "טיפול פלסטר" קוסמטיים, אלא החלטה אסטרטגית ליזום היפוך מגמה ולצאת לטיפול שורש משמעותי. המטרה: "מלחמת עצמאות מחודשת" שמטרתה ניצחון הציונות.

על ישראל לצאת למערכה שלובה לשחרור המרחב אל מול התמזגות מעגלי האיומים והורדת רף האיום והחיכוך מצד כלל מרכזי הכובד האסטרטגיים הפועלים כנגד מדינת ישראל. ההיגיון המנחה של תכנית לאומית זו חייב להיות דומה לזה של מלחמת ששת הימים ב-1967, שאופייניה במכת מנע ובחתירה למגע, ולא של

המערכה הכלל-פלסטינית נגד הציונות

התמזגות רעיונית של הזירות הערבית-בדואית-פלסטינית והשתלטות על עומק המרחב

המלצות הביטחוניסטים: ביטחון לאומי נבנה מבפנים כלפי חוץ

על הדרג המדיני במדינת ישראל לקבל החלטה ברורה: הגיעה העת למשול. תמה העת ל"התנהלות" תוך שימוש בכלים אזרחיים ונימוקים ביטחוניים גרידא. מול מעגלי האימים ההולכים ומתהדקים, על מדינת ישראל לדרוך את מערכות המדינה להיכוון ולהיכנס לתודעת חירום רב-מערכית ורב-שכבתית אשר תחייב את כלל מוסדות המדינה בהתאם, תוך מעבר מארגז כלים אזרחי לארגז כלים לאומי.

תכנית זו **תצמצם את מוקדי החיכוך ותעצים את חוסנה של המדינה** ותאפשר למדינת ישראל **מרחב פעולה משופר** לקראת **מלחמה רב-זירתית אפסרית שבה יתאחדו הקוטרים מבחוץ ומבפנים:** האיום האיראני-איזורי מבחוץ והאיום הכלל-פלסטיני מבפנים. על תכנית זו לכלול את המישורים הבאים:

- ביטחון פנים:** שני וקטורים משלימים:
 - הקמת משמר לאומי** כמעטפת אזרחית לכוחות הביטחון תוך הסטת משאבים לטובת עיבוד וחיזוק מג"ב והמשטרה
 - מבצע מודיעיני ומשטרתי גדול לאיסוף נשק בלתי חוקי** במגזר הערבי והבדואי לצד **עינוי הגבולות** בכוחות צבא להגברת סיכולי ההברחות, מאבק בתופעת המחרטות לייצור נשק ביו"ש וקביעה בחוק של **עונש מינימום** בגין החזקת נשק בלתי חוקי

שיקום מערך המילואים: בעשורים האחרונים חל צמצום משמעותי בסדר כוחות המילואים בצה"ל לטובת התבססות גוברת על טכנולוגיה, בפרט צמצום משמעותי בסד"כ כוחות היבשה, מעבר ללוחמה בארגוני טרור תת-מדינתיים ושינוי סדר העדיפויות החברתי, מה שפוגע פגיעה אנושה במוכנות ישראל למלחמה. מערך המילואים הינו חיוני להגנתה של ישראל, ומהווה כ-50% מסדר הכוחות של צה"ל.

הגדרת האיום: על מערכות המדינה, הן ביטחוניות והן משפטיות, לפעול מול הפלסטיניזציה, הלאומנות והג'יהאד בקרב חוגים במגזר הערבי אזרחי ישראל **בעולם מושגים קיומי-לאומי, ולא אזרחי-עברייני:** כך יש לפעול מול פורעים ערבים בערים המעורבות ובמרחב, מציתי חורשים, תופעת דמי החסות והטרור החקלאי, הטרור בצירים, איחוד משפחות, הסתננות שב"חים, התפרעויות בעיר העתיקה בירושלים ועל הר הבית, מזדהי טרור ועצורים לשעבר המסתובבים חופשי, וראשי המסיתים ומחוללי החיכוך שיש לעצורם מייד ולגרשם מהארץ.

יציאה למערכה לשחרור המרחב: תוך הפעלת שני וקטורים משלימים:

בלימה, ולאחריה היפוך מגמה כלפי "הבנייה המדינית", כולל הרס מידי של כל מבנה חדש שנבנה ללא היתר מתאים, ובמקביל אליו פינוי הדרגתי של עשרות אלפי מבנים, תשתיות ושטחים חקלאיים בשטחי C, בנגב, במשולש ובגליל. זאת, לצד סנקציות פליליות כנגד הגורמים האחראים.

מסה התיישבותית יהודית: לצד זה, על המדינה להכיר בחשיבות החלוציות כמרכיב יסודי בציונות. ההתיישבות היהודית הינה מכפיל כוח קריטי לכוחות הביטחון - נכס ולא נטל. יש להסיר חסמים **טכנוניים** שמוטלים כיום על הקמה והרחבת של התיישבות יהודית: ביטול מגבלות לוח 2 לתמ"א 35, ביטול תקנה 8 ליישובים קהילתיים, הרחבת מכסות בתי האב והענקת הנחות וסבסוד דומות לזוגות יהודים כפי שמקבלות אוכלוסיות מיעוטים. יש להקים יישובים חדשים בנגב, בגליל, בגולן וביהודה ושומרון, להרחיב יישובים קיימים ולהעביר מסה של אוכלוסייה יהודית לבקעת הירדן. הדבר ייתן מענה למצוקת הנדל"ל ולמחירים מרקיעים השחקים שסובלים מהם אזרחי ישראל, יפזר את האוכלוסייה היהודית ש-60% ממנה מתרכז בטווח גדרה-חדרה, וגם יכיר בחשיבות עיקרון הרב-זוריות ביישובים קיימים.

הרשות הפלסטינית: הכרזה כישות טרור והחלת סנקציות מדיניות, כלכליות ומשפטיות עד לעצירת ההסתה ועידוד ומימון הטרור, ובראשם מערך המשכורות למחבלים, לצד השתחררות מקונספציית הדבקות בשימור הרשות והיפתחות לחלופות מדיניות אפשריות.

החלת ריבונות מיידית על בקעת הירדן כקיר המגן המזרחי של מדינת ישראל במובן הרחב של המילה.

החלת ריבונות מיידית על כלל שטחי C כשלב ראשון בדרך להסדר מדיני מבין שלל האפשרויות הקיימות, שיתעדף קודם לכל את האינטרסים הנוגעים לביטחון הלאומי ולמורשת הלאומית של עם ישראל ומדינת ישראל.

תכנית לאומית להגנת אתרי מורשת: הכרזה על אתרי המורשת ביהודה ושומרון כאתרים בסכנה מיידית, תוך הקצאת משאבים לאבטחתם בכלל המרחב, כולל בשטחי B. הדבר ייעשה תוך מיצוי דין מחמיר עם העבריינים ופינוי בנייה בלתי חוקית בסמוך או בתוך אתרי המורשת.

תזריך ביטחוני

בתקופה האחרונה נצפית **מגמת הדגשה והצפה אל פני השטח של אמיתות שורשיות לגבי השטח היהודי-ערבי בארץ ישראל** הכוללת התמזגות רעיונית ומטרית בין הבדואים בנגב, ערביי ישראל והפלסטינים ביהודה, שומרון ועזה. לצד המורכבות וההשלמה הפרגמטית מצד חלקים בחברה הערבית עם קיומה של המדינה, יהיה זה מנותק מהמציאות להתעלם ממגמות ההקצנה, הלאומנות, הפלסטיניזציה וההזדהות עם חמאס בקרב הערבים בכלל המרחב, בין אם אזרחי ישראל או לא, משני צדי הקו הירוק. דגלי אש"ף וחמאס מונים באופן בולט מבעבר, וחלקים בחברה הערבית משתתפים בימי הנכבה והנסכה, מזדהים עם המאבק המזוין ומסיתים ברשתות החברתיות ובשטח. 75% מהערבים שנסקרו לא מכירים בזכותה של ישראל להתקיים כמדינה יהודית.

מעל הפילוח העדתי-שבטי-פוליטי מתקיימת בקרב חלק משמעותי מאוד מציבור זה **הסכמה עקרונית** על כך **שמקומה של הציונות בארץ ישראל הוא כנטע זר.** ישות זמנית שיש להכיר בקיומה לצד חתירה לסילוקה.

הרצון השורשי והלאומי בצד הערבי פוגש מדינת ישראל המוססת המתלבטת כיצד לפתור את הבעיה הלאומית בכלים אזרחיים, החותרת להצעות פשרה ולקניית שקט במקום החלת משילותה וריבונותה דרך פתרונות שורש.

וואקום זה מנוצל היטב על ידי תנועות לאומניות אסלאמיסטיות על מנת להשתלט על השיח ועל הבכורה. מטיפים, אנשי דת, מדינות משפיעות במגזר ונבחר ציבור משלהבים את החברה הערבית והבדואית כנגד מדינת ישראל, לא מכירים בקיומה, מסיתים לג'יהאד כנגדה וכנגד אזרחיה ואף קוראים למשרתים מהמגזר לפרוש משורות כוחות הביטחון.

התנועה האסלאמית בישראל ביצעה מהלך משמעותי בכניסתה אל לב הקונצנזוס הישראלי **דרך כניסת מפלגת רע"מ לקואליציה.** לראשונה בהיסטוריה, ממשלה בישראל נשענת לקיומה על מפלגה אסלאמיסטית אנוני-ציונית.

איחוד משפחות ופוליגמיה מאיימות להפר את המאזן הדמוגרפי בישראל דרך החלת "זכות השיבה" דרך הדלת האחורית, ותורמות לפלסטיניזציה בקרב חלקים מערביי ישראל והבדואים. 60% מהמשתתפים בפרעות "שומר החומות" הינם מקרב צאצאי איחוד משפחות, שיעור גבוה משמעותית משיעורם היחסי באוכלוסייה.

איראן, שילחתה חזבאללה והרשות הפלסטינית מחמשות את ערביי ישראל לקראת יום פקודה שבו הנשק יופנה כלפי אזרחים וכוחות הביטחון: מצבור הנשק חוקי בחברה הערבית מעריך במאות אלפי כלי נשק חם, אשר חלק זניח מהם מקורו בבסיסי צה"ל והרוב המקריע מוברח דרך גבולות ירדן ולבנון ומיבא ממחרטות ביהודה ושומרון.

הרשות הפלסטינית מעורבת עמוקות במאבק המזוין הפלסטיני דרך תקציבי ענק למשכורות למחבלים המסתכמים בכמיליארד ש"ח בשנה, הובלת חמפייין הדה-לגיטימציה והסתה אנטישמית ואנוני-ציונית במערכת החינוך ובכלל, כולל הסתה לטרור. מולה מדינת ישראל חותרת לנהל את הסכסוך ומעדיפה סיכול ותגובתיות תוך דבקות בקונספציית שימור הרשות כגורם מייצב.

ערעור הביטחון האישי: הטרור מרים את ראשו ביהודה ושומרון ובכלל הארץ בעלייה של מאות אחוזים בשנה בין 2020-2021. בשנת 2021 לבדה תועדו למעלה מ-6,600 פיגועים בגזרת איו"ש בלבד, וסוכלו מאות פיגועים משמעותיים. גל הטרור של אביב 2022 כלל גם פיגועים רצחניים מצד ערבים ובדואים ישראלים תושבי אום אל-פחם וח'ורה. טרור האובנים והבקת"בים פוגש **רפיין הרתעתי ברמה המבצעית והמשפטית** כאשר המפגעים "מסכנים ולא מסתכנים" פועל נמוכים בכ-95% מהקבוע בחוק.

בניית מדינה מלמטה: מפעל ההתנחלויות הפלסטיני" בכלל המרחב: "תכנית פיאד" הפלסטינית מובילה השתלטות ענק על שטחי C: 92 אלף דונם של בנייה בלתי חוקית - זינוק של פי 2 בתוך 12 שנה, בעוד הבנייה היהודית בהתיישבות צמחה ב-36% בלבד. מגמה זו מסוכנת עם בנייה בלתי חוקית בהיקפים בלתי מבוקרים חסרי תקדים מצד הבדואים בנגב (למעלה מ-86 אלף מבנים בלתי חוקיים, צמיחה של פי 2.5 בתוך 15 שנה) ומצד ערביי ישראל במשולש ובצפון. לצד זה, הרשות מקדמת תכנית מתאר רחבה למטרופולין ירושלים במימון בינ"ל על מנת לקבוע עובדות בשטח. **מדינת ישראל מאבדת את אחיזתה בעומק המרחב.**

לצד הבנייה הפלסטינית, הרשויות בישראל מעכבות ובולמות באופן שיטתי הקמת יישובים יהודיים חדשים והרחבתם של הקיימים לצד הרחבה מכוונת של התיישבות ערבית.

הרס אתרי מורשת: בשנים האחרונות חלה האצה במגמת ההרס, ההשתתה, הביזה והפגיעה המכוונת באתרי מורשת ביהודה ושומרון מצד הרשות הפלסטינית ומקומיים, תוך רשלנות והזנחה מתמשכת מצד מדינת ישראל. נמצא נזק משמעותי ב-80% מאתרי המורשת שנסקרו.

המערכה האיראנית-איזורית

שלב הכרעה אל מול סכנת השמדה גרעינית המרחפת מעל המפעל הציני ואל מול האיום הרקטי מצד שליחיה של איראן באיזור

המלצות הביטחוניסטים: איום צבאי אמין לצד מעבר ליוזמה

לישראל אסור לקבל בטום תרחיש את איראן כמדינה בעלת יכולת לייצר נשק גרעיני. עומק האיום וקוצר הזמן מחייב הצבת יעד להכנה כלל-מערכתית לגיבוש יכולת לבצע פעולה התקפית כנגד מתקני הגרעין ותשתיות אסטרטגיות באיראן. באופן עצמאי מסיכומים בינלאומיים מול איראן ובראשם הסכם הגרעין. מול ההתלבטות אם מדינת ישראל יכולה לעמוד במחיר של פעולה, יש לשאול את השאלה ההפוכה - מהו המחיר של אי פעולה? התשובה לכך ברורה: התהוות האיום האסטרטגי והקיומי מספר אחת על המפעל הציני שלא לא ניתן יהיה לקיימו בצילו. בתור התחלה, על ישראל לעשות כל צעד שניתן לבצע במחיר נמוך יחסי, כולל בריתות איזוריות ופעולות מנע בהיקף מצומצם.

חזרה למדיניות "לחץ מקסימלי" מצד הקהילה הבינלאומית: מאחר שהמשטר האיראני רואה את שרידותו בתור יעד עליון, יש להציב לו ברירה בין שרידותו לבין תכנית הגרעין שלו. זוהי הדרך היעילה ביותר להשפיע על חישוביו. על המשא ומתן עם איראן להתנהל מעמדת כוח.

תכנית הכרעה לגבי חזבאללה: לשקול ייזום מתקפת מנע כנגד התבססות תשתיות הטמ"ר (טילים, מעופפים ורקטות) והייצור העצמי של הארגון בלבנון; וגיוס הקהילה הבינלאומית להכרזת כלל זרועות חזבאללה כארגון טרור. בהיעדר פעולה יזומה מצד ישראל, בניין הכוח של חזבאללה יילך ויציב איום חמור עשרות מונים ככל שעובר הזמן. יש לנטרל או להחליש משמעותית קלף מרכזי זה של איראן שגם ייצר בעקבותיו הרתעה והזדהות איזורית, וימצב את מעמדה האיזורי של ישראל תוך ייצור הזדמנויות אדירות. יתרונות המב"מ עד כה לא השיגו באופן מספק את סדר הגודל של האיום, כולל בין היתר בגלל יכולות ייצור עצמי בלבנון ובעזה.

המשך המב"מ בסוריה: המשך שחיקה גוברת של התבססות התשתית האיראנית ושל חזבאללה בסוריה

חמאס בעזה: המצב הנוכחי איננו גזירת גורל, ויש לצאת בשורת צעדים תוך מעבר מתגובות ליוזמה:

במישור הטקטי-צבאי, על ישראל לייצר מערכה פתוחה בדומה למערכה בסוריה, שבמסגרתה ישראל פועלת לצמצום מתמשך של יכולת התעצמות והתבססות, כולל חיסולי בכירים. יש לוודא את מניעת בניין הכוח של חמאס והתעצמותו למימדים של איום אסטרטגי על העורף הישראלי גם ללא הידרדרות להסלמה ביטחונית.

במישור האסטרטגי, בעקבות ההצלחה המבצעית שנחל מבצע "שומר החומות" במאי 2021, על ישראל לשרטט מציאות חדשה בתכלית ולקיים דיון עומק אסטרטגי לגבי עתיד הדינמיקה שלה מול רצועת עזה, ראשיה ותושביה, הכולל רגל בינלאומית חזקה בהיעדר כתובת מדינית ברצועה עצמה ומשלב פתרונות מדיניים יצירתיים. הדבר יסייע גם בהורדת הלחץ הבינלאומי וגם בהחלשת שלטון חמאס ברצועה.

המשך חיזוק הסכמי אברהם והבריתות עם העולם הערבי המתון כולל חתירה להסכמים עם מדינות ערביות נוספות וחיזוק הקשרים שמתחת לרדאר עם מדינות אחרות בעלות עניין (Like-minded coalition) סביב אינטרסים משותפים, בראשם התוקפנות האיראנית, לצד לוחמה בטרור, מודיעין, שלום כלכלי ומאבק בקורונה. יש לעמוד על האינטרסים הישראליים במסגרת ההתקרבות המחודשת לטורקיה, לחזק את הבריתות מול ירדן ומצרים ולחתור למגע מול המיעוטים המזדהים באיזור (כורדים, דרוזים, נוצרים ואחרים) שהולכים ומושפעים מהלחץ האיראני.

תדריך ביטחוני

ישראל נמצאת בשלב הכרעה אל מול ההאצה בתכנית הגרעין הצבאי האיראנית עד כדי קיצור משמעותי של מרחב הסף לכדי "זמן פריצה אפס" אשר עומד כיום על שבועיים עד שלושה בלבד. המשטר האיראני מאיץ את העשרת האורניום תוך שימוש בצנטרפוגות מתקדמות מבעבר ואת צבירת החומר הבקיע, אשר הצטבר למימדי שיא של 43.1 ק"ג אורניום מועשר לרמה של 60% ו-182.1 ק"ג לרמה של 20%. זוהי כמות מספקת לייצור 4 פצצות גרעין בתוך פחות מ-3 חודשים.

המשטר האיראני מראה נחישות ותעוזה גבוהות מבעבר למרות הסנקציות האמריקאיות ובמקביל למו"מ מול המעצמות, מאמצים הכוללים מחקר ופיתוח מואץ, חוסר שיתוף פעולה עם סבא"א והשמדת מצלמות באתרי הגרעין.

נשק גרעיני עלול להעניק למשטר האיראני "מטרייה גרעינית" במאמציו להשלים את חזונו ולהשתלט על המזרח התיכון, ועלול לגרום למירוץ גרעיני איזורי, לצד זה שיעניק לו אמצעי לממש את מטרתו האסטרטגית - השמדתה של מדינת ישראל.

חזרה להסכם הגרעין מ-2015 תגביר את האיום האיראני על ישראל. ההסכם לא ימנע מלחמה, אלא יסלול את הדרך למלחמה, בין היתר בגלל שיעניק זריקת חמצן כלכלית למפעל העומק האסטרטגי האיראני באיזור, יאפשר פיתוח גרעיני באתרים בלתי מדווחים ויפתח פתח למירוץ גרעיני באיזור. אין זה מבוסס טענון שנסוגת ממשל טראמפ מההסכם ב-2018 הובילה באופן בלעדי לאי היציבות הנוכחית: ההפרות האיראניות המשמעותיות התרחשו דווקא בתקופת הפייסנות של ממשל בידן.

השלטת ההגמוניה השיעית באמצעות עומק אסטרטגי איראני: בפן האיזורי, "התמנן האיראני" שולח זרועותיו להשתלטות על המרחב באמצעות כח קדס של משמרות המהפכה, המערער את יציבות המדינות השכנות ומוביל את בניין כוח של שלוחותיו באיזור, ביניהן חזבאללה, חמאס, הג'האד האסלאמי הפלסטיני, החות'ים בתימן ומליציות פרו-איראניות בעיראק.

חזבאללה וחמאס מהווים איום אסטרטגי מצפון ומדרום על מדינת ישראל, בין היתר בגלל בניין כוח במסגרתו מיוצרים מאות אלפי רקטות, טילים ומל"טים תוקפים, פרויקט הטילים המדויקים וניסיונות גיוס של ערבים ישראלים לשורותיהם. רשת מנופי לחץ זו המקיפה את ישראל ונוספת על פרויקט הטילים הבלסטיים האיראני, מיועדת לפגוע קשות בעורף הישראלי ומוסיפה למשוואת ההרתעה מול ישראל.

חמאס מאיץ את מאמציו למיזוג הזירות ולשליטה על הנרטיב הכולל הרחבת הרעיון האסטרטגי של הארגון לכדי דימוי כ"נושא דגל ההתנגדות" האיזורי, בפרט לאור היחלשות הרשות; יצירת זיקה והידוק יחסי הגומלין בין חלקי המערכות הפלסטיניות כדוגמת ניסיונות הכתבת המדיניות בירושלים והעמקת אחיזתו הרעיונית בקרב ערביי ישראל; וביצור התשתיות שלו ברחבי הארץ, באיזור כולל בלבנון, ובחול"ל, מתוך תפיסת מערכה כוללת. התעצמות חמאס מאתאפשרת כפונקציה של היעדרות צה"ל מהשטח והוא מקיים הכנות לסבב הלחימה הבא בעזה.

מערכת הדה-לגיטימציה בהובלה פלסטינית

מעגל סגור של מערכת אנטי-ישראלית שבו כלל החוליות פועלות בתיאום ובתנועה צרופה לעבר מטרה משותפת

המלצות הביטחוניסטים: אתוס לאומי כאבן יסוד לביטחון לאומי

על ההבנה, שמול ישראל מתקיימת מערכת מתואמת של טרור תודעתי השולל את זכותה להתקיים בגבולות כלשהם, לחלחל למערכת קבלת ההחלטות של הדרג המדיני. על מדינת ישראל "להסיר את הכפפות" מול שחקנים הפועלים בשטחה ומתנהלים תחת היגיון מסדר לפיו "הכל פתוח". ישראל פועלת מולם בזהירות ו"בפינצטה", לא משחקת על אותו מגרש תודעתי, ולא פועלת בכלים רלוונטים לגודל ואופי האיום. אי אפשר "לאכול את העוגה ולהשאיריה שלמה": לנגח את מדינת ישראל על במת העולם ולחתור אקטיבית תחת קיומה, לתקוף את כוחות הביטחון שלה, אך לצפות לחסינות מדינית ומשפטית.

יש לקיים החלטה ברמה הלאומית לעבור מגישת **Outside-in** ל-**Inside-out**: להציב את האינטרסים החיוניים של מדינת ישראל לפני חשש מאי-הלימה של צעדיה של ישראל עם אינטרסים של גורמים זרים. כאשר מדינת ישראל מוכיחה עוצמה, העולם איננו נוטה לנגח אותה, אלא להצטרף אליה.

יש לדרוש ממדינות אירופה להפסיק את המימון לארגונים אשר חותרים תחת הלגיטימציה של מדינת ישראל במסווה של "ארגוני חברה אזרחית" או "ארגוני זכויות אדם", תחת איום לסנקציות מדיניות. מדינת ישראל איננה מקיימת את הסימטריה הראויה מול מדינות אשר חותרות תחת ריבונותה בדרכים עקיפות, והלכה למעשה מאפשרת את פעילותן זו תוך עצימת עין ומדיניות איפוק.

צעדים משפטיים הכוללים גירוש מהארץ של פעילים זרים ועובדי סוכנויות זרות, כולל גופי האו"ם, אשר משתייכים למסגרות האמורות וחסימת כניסתם לארץ; החלת החוק המתניחס לכספי טרור וחקירות נגד **ארגוני טרור בחסות תנועות אזרחיות**.

מול הפעילות בבית הדין הבינ"ל בהאג (ICC) כנגד מדינת ישראל, חייליה ומפקדיה, **יש לגייס את מדינות העולם החברות בבית הדין כנגד המהלך** מתוך הבנה שהזהירות והמוסריות של כוחות הביטחון של ישראל מציבות רף בלתי אפשרי לפעילותן הצבאית. הדבר כולל את הוצאתה של "מדינת פלסטין" מחברות בבית הדין ואיום במשיכת תקציבים.

יש לדרוש ממדינות העולם להכיר בתנועות ה-**PMIF**, ה-**BNC** ו-**PACBI** בתור ארגוני טרור

בניית **אתוס לאומי דרך מערכת החינוך** כדי לוודא שהנוער מתמצא באתגרי הביטחון הלאומי של מדינת ישראל, בקיא בהיסטוריה המדינית-צבאית שלה, ומחונוך לתודעת מאבק לאומי במסגרת האתוס הציוני. על מערכת החינוך לחזק את צדקת הדרך הציונית והזהרות היהודית-דמוקרטית של הנוער.

יהדות התפוצות: על מדינת ישראל להדק את קשריה עם הקהילות היהודיות בחו"ל, תוך מודעות לגודל האיום הביטחוני והקיומי הנשקף כלפיהן. "הביטחוניסטים" מוכנים להציב את הניסיון הביטחוני שצברו לרשותן של הקהילות, כולל סיוע ביטחוני-אבטחתי.

לצד זה, על מדינת ישראל **לנצל את אחת ההזדמנויות הגדולות שניצבו בהיסטוריית העם היהודי ולהיערך לקליטת רבבות עולים** אשר ישובו למולדתם ויעבו ויחזקו את האיחזות העם היהודי בארצו.

תדריך ביטחוני

בשנים האחרונות מתחזקת ההבנה שפריזמת ההגנה על ביטחון ישראל טומנת בחובה מישורים מעבר לשדה הקרב או למערכת המדינית, זוהי **מערכת על התודעה, אשר הפכה למרחב לוחמה אשר מאתגר את ישראל גם ברמה האסטרטגית**

תנועת הדה-לגיטימציה מתנהלת בתיאום בין ארגוני פנים בישראל לבין ארגוני חוץ ומוסדות בינלאומיים, ונצפית מגמת התגברות בהעזה של שחקנים אלה בהדגשת **חוסר זכותה של ישראל להתקיים כמדינה יהודית בגבולות כלשהם** (קמפיין ה"אפרטהייד מהים עד הירדן")

קמפיין ה-BDS מתנהל בהובלת הרשות הפלסטינית וארגוני טרור אחרים - בהם חמאס, גא"פ וחזית עממית

ארגון האו"ם משתתף באופן פעיל במערכת למרות ההילה האובייקטיבית שלו:

- רוב מוחלט של החלטות אנטי-ישראליות בעצרת הכללית ובמועצת זכויות האדם
- שלילת הקשר בין העם היהודי לירושלים דרך החלטות אונסק"ו
- הקמת סוכנות מיוחדת לפליטים פלסטיניים (אונר"א) אשר מקיימת קשרים עם חמאס ובבתי הספר שלה מחנכים למאבק מזוין בישראל ואף משמשים כבסיסי תקיפה לשיגור רקטות
- חקירות מוטות בבית הדין הבינלאומי בהאג (ICC) תוך כיפוף החוק הבינלאומי למידותיה של ישראל

כסף אירופי מממן את פעילותם של ארגונים אנרכיסטיים המעודדים ומקיימים הפרות סדר ופעילות טרור נגד חיילי צה"ל והמתיישבים, תוך הפרה חמורה של ריבונות ישראל

מול מאמצים אלה **מערכת החינוך במדינת ישראל הזניחה לחלוטין את האתוס הלאומי**. מסקרים שערכנו התבררה בורות מדאגיה בקרב בני הנוער לגבי נושאי ליבה בביטחון הלאומי הפוגשת תסכול מצד המורים

המעטפת הבינלאומית

שינויי תצורה בזירה הבינלאומית מעמידים במבחן את המעגלים האסטרטגיים של ישראל

המלצות הביטחוניסטים: ייצור "תחרות עולמית" על ישראל

המשך מיצוב מעמדה הבינלאומי של ישראל בדגש מיוחד על ביצור הברית עם ארה"ב, דרך הסכמים ארוכי-טווח בתחום המחקר והפיתוח, הטכנולוגיה והסייבר. העמקת שיתוף הפעולה צריכה להתבסס על ההכרה בישראל בתור 'האב' טכנולוגי עולמי.

חיזוק היחסים והבריתות עם העולם הערבי המתון במסגרת הקואליציה הישראלית-ערבית בעקבות הסכמי אברהם; עם מעצמות מתהוות כמו הודו וברזיל; ועם שורה של מדינות בעולם על מנת לבצר את מרחב התמרון והמעטפת המדינית שלה.

יש לנצל את מערכת היחסים המתחדשת עם טורקיה כדי להפחית את ההשפעה הטורקית בירושלים ולמוטט את התמיכה הטורקית בחמאס, תוך עמידה על האינטרסים הריבוניים של ישראל קודם לכל, ומבלי לנקוט בצעדים שיסכנו את ביטחונה הלאומי כמו ויתורים משמעותיים לפלסטינים.

לצד זה, יש לייצר "תחרות עולמית" על ישראל, בפרט לכיוון רוסיה וסין. יש לנהל תהליך גיאואסטרטגי, בזהירות אך בהתמדה ("עקב בצד אגודל"), לביצור והעמקה פרגמטיים של היחסים עם שתי המעצמות תוך הרחקתן משחקנים רדיקלים ובראשם איראן. הדבר ימתן את מנוף הלחץ המדיני האמריקאי על ישראל ובין היתר ייצר "תחרות" על הטלת וטו במועצת הביטחון של האו"ם.

הצבת יעד אסטרטגי לבניית "תכנית היגמלות" רב-שנתית מהסיוע הביטחוני האמריקאי לטווח ארוך על מנת להגדיל באופן משמעותי את בניין הכוח והעצמאות האסטרטגית של ישראל בכל יכולותיה, בדגש על **קווי הייצור הקריטיים** שבחלקם הגדול הועתקו לארה"ב (מיינטים, גזים וכו').

תדריך ביטחוני

לאור מצבה האסטרטגי-ביטחוני הייחודי של מדינת ישראל, היא איננה יכולה להרשות לעצמה את ההימור שמגלמת בתוכה הפקדת ביטחונה הלאומי בידיהן של ערבויות בינלאומיות. הדבר יערער מן היסוד את עקרונות הליבה של תפיסת הביטחון הלאומי שלה ואת עצם ריבונותה.

ערבויות בינלאומיות אינן אמינות: מקרי הבוחן של הנסיגה האמריקאית מאפגניסטן וחוסר הסיוע לאוקראינה ממחישים את ערכן האמיתי של ערבויות ביטחון בינלאומיות ואת פריכותם של כוחות סיוע בינלאומיים כמרכיב ביטחוני אמין. ברם, תלות זו בדיוק היא מה שציפו ממשלים אמריקאים מישראל לאורך השנים: החלפת צה"ל בכוחות בינ"ל לאורך גבולות ישראל ("תכנית אלן" ואחרות).

שלום מתוך עוצמה: הסכמי אברהם הוכיחו את הפרידגמה ההפוכה לזו המקובלת: במקום להתיישר לפי הלחץ שמפעילה הקהילה הבינלאומית, ישראל יוצרת הסכמי שלום רק כאשר היא מקרינה עצמאות אסטרטגית ועוצמה מדינית, צבאית וכלכלית. מתוך גישה זו, דווקא בעלות הברית הפחות צפויות - ישראל והעולם הערבי - התאחדו תחת אינטרסים משותפים ובראשם האיום האיראני, תוך תעדוף מטה של הנושא הפלסטיני. המהלך בישר גם את התארגנותם מחדש של צירי העוצמה המסורתיים במזרח התיכון למחנות חדשים, שבהם קואליציה ישראלית-ערבית חסרת תקדים בהובלה אמריקאית.

מדיניות הנסיגה וההכלה האמריקאית כאתגר אסטרטגי לישראל: פניית פרסה אמריקאית לכיוון בדלנות והתכנסות תותיר ואקום באיזור ותעמיד במבחן את הסכמי אברהם בהיעדר "נקודת ארכימדס" חיצונית. ממשל בידן מראה עד כה אסטרטגיית "אידיאליזם מסוכן", בניגוד ל"ריאליזם מבוסס העקרונות" של ממשל טראמפ. על ישראל להתכונן לתהליך התנתקות וחוסר עניין אמריקאי הולך וגובר במזרח התיכון.

טורקיה של ארדואן נמצאת במתח מתמיד בין האינטרסים והזהויות השונות שלה: חברות בברית נאט"ו והתקרבות זהירה לישראל, לעומת פעילותה נגד הכורדים, ניאו-עות'מניות, אירוח חמאס ומעורבות גוברת בירושלים. ארדואן רואה חשיבות גדולה בקשר עם ישראל, שנתפשת כגורם מפתח איזורי ואף כשער כניסה לאירופה ובפרט לוושינגטון.

רוסיה וסין: ככל שמחריף הקרע בין רוסיה למערב, סין מצטיירת בתור הכוח החזק והיחיד שיכול לרסן את הנשיא פוטין ולבלום את הדרדרות המשבר שנוצר. הקשר עם שתיהן כמעצמות מתהוות ודומיננטיות חיוני לביטחון ישראל.